

FINANCIERING

‘Ontwikkelingsbank nodig om Nederlandse economie aan te jagen’

Advies ex-IMF’er aan kabinet

Pieter Couwenbergh
Amsterdam

Er ligt Europees geld klaar voor zo’n € 14 mrd aan Nederlandse projecten om de economie een nieuwe impuls te geven. Maar dan moeten de handen wel ineen worden geslagen in een nationale ontwikkelingsbank met een brede opdracht.

Die boodschap heeft Jeroen Kremers in petto voor het kabinet aan de vooravond van een Kamerdebat over een ontwikkelingsbank. De missie moet zich volgens hem niet beperken tot het financieren van innovatieprojecten en het mkb, maar ook in het verduurzamen van de economie en het verbeteren van de infrastructuur.

Kremers, voormalig RBS-bankier en IMF-bestuurder, heeft de afgelopen maanden in opdracht van ministers Henk Kamp (Economische Zaken) en Jeroen Dijsselbloem (Financiën) onderzoek gedaan naar zin en onzin van een ontwikkelingsbank. Hij moest op zoek naar projecten die in aanmerking komen voor Europees ontwikkelingsgeld. Kremers en zijn team hebben een pijlpil van ten minste € 10 mrd aan potentiële projecten gevonden, variërend van het aanleggen van breedband in de regio tot het energie-neutraal maken van huurwoningen.

V Nederland is het enige Europese land zonder ontwikkelingsbank. Waarom is dat?

‘Dat is historisch zo gegroeid. We hebben in de jaren negentig een strikte scheiding tussen markt en overheid aangebracht met het deregulerings- en mededingingsbeleid. Ik ben daar zelf als ambtenaar bij Financiën nog medeverantwoordelijk voor. Die aanpak is in Nederland gaandeweg academisch geworden. We moeten nu een nieuw hoofdstuk schrijven waar de overheid de economie kan ondersteunen.’

V Waarom moet de overheid nu bijspringen?

‘Er is Europees geld beschikbaar. Maar de projecten zijn complex, hebben een lange doorlooptijd waar

Jeroen Kremers

FOTO:

coördinatie en overheidsbetrokkenheid voor nodig is. Dat vereist alle hens aan dek. Neem nu het energie-neutraal maken van de woningen van woningcorporaties. Daar zijn diverse partijen bij betrokken, van woningcorporaties en gemeenten tot de landelijke overheid. Voor zo’n project is het belangrijk dat de regelgeving stabiel blijft, omdat de terugverdientijd lang is. Zoiets vraagt afstemming. Je ziet in Duitsland hoe het moet. Daar is men bezig met een ingrijpende omwenteling van de energiehuishouding met het tot nul reduceren van de afhankelijkheid van kernenergie.’

V Waarom dan een ontwikkelingsbank?

‘Er ontbreekt nu een centrale instelling. Het financieel instrumentarium voor investeringen is erg versnipperd. Er zijn ministeries bij betrokken, uitvoeringsorganisaties, provincies en de grote steden. Dat is ineffectief. Er gaat expertise verloren en ook de checks en balances zijn daardoor niet sterk ontwikkeld. Wist u dat er in alleen al in Zuidoost-Nederland 35 verschillende investeringsinstrumenten zijn, in handen van vijftien verschillende overheidsorganisaties? Dat moet dringend worden gebundeld en gesaneerd.’

V Dinsdag debatteert de Tweede Kamer erover. Minister Kamp is voorstander van het Engelse model. En u?

‘Het Britse model heeft zeker voordelen. Het heeft een sterke governance met een eigen onafhankelijke raad van commissarissen. Het is onafhankelijk zoals bij ons de AFM en de Nederlandsche Bank. Maar het nadeel is de beperkte missie. Het investeert alleen in het mkb. Er is een aparte club voor de verduurzaming van de economie. Ik ben zelf voorstander van het Duitse model. Duitsland kiest voor een brede missie met zowel mkb als verduurzaming. Dat is voor mij de weg vooruit.’

Lappendeken

‘Instrumentarium voor investeringen is erg versnipperd’

Voorbeeld

‘Duitsland kiest voor zowel mkb als verduurzaming’